

Razne novice.

† Profesor dr. Franc Feuš. V nedeljo dne 25. julija popoldne je po dolgotrajni bolezni umrl vli. g. dr. Franc Feuš, profesor mariborskega bogoslovja. Rajni je bil rojen dne 28. septembra 1850 v Ljutomeru. V duhovnika je bil posvečen dne 25. julija 1875. Služboval je kot kaplan v Celju, kaplan in pozneje stolni vikar v Mariboru do 16. marca 1885. Dne 31. julija 1885 je bil na ino-moškem vseučilišču promoviran doktorjem bogoslovja. Dne 1. marca 1885 je bil imenovan za začasnega profesorja na lavantinskem bogoslovnem učilišču. Dne 15. decembra pa je postal redni profesor na tem zavodu. L. 1890 je bil imenovan za knezoškofjskega duhovnega svetnika. Leta 1908 je bil radi bolezni vpokojen. — Pogreb priljubljenega pokojnika je bil zelo slovesen. V veliki kapiteljske hiše so premiloš. g. knezoškof Nj. Excelesca dr. Mihael Napotnik truplo blagoslovili, koje so potem v stolnici prenesli. V cerkvi so bile mrtvaške večernice in potem so knezoškof še enkrat blagoslovili. Iz stolnice je vel. k. spreved obilno udeležbo spremil ranjkega na tezensko pokopalšče. Spreveda so se udeležili sorodniki pokojnikovi, zastopstvo društva katoliških pomočnikov, društva katol. mojstrov in oddelke veteranskega društva, kojega častni ud je bil pokojnik. Spreved je vodil g. stolni župnik Franc Moravec, ki je imel ob grobu zelo lep, pretresljiv nagovor o zaslugah in delovanju pokojnikovem. Mnogo solz je teklo, ki so pričale, kako priljubljen je bil blagi g. dr. Feuš med vsemi sloji. N v m. p.!

† Župnik Anton Ribar. Dne 21. julija je umrl na legarju vli. gospod Anton Ribar, kn. šk. duhovni svetnik in župnik v St. Vidu pri Planini. Pogreb se je vršil v soboto dne 24. julija. Rajni je bil rojen dne 18. maja 1847 v Braslovčah, v duhovnika je bil posvečen l. 1872. Služboval je kot kaplan v Gornjem Gradu, Hočah, Teharjah in Braslovčah. Od 1. marca 1885 do 31. marca 1889 je bil začasni profesor na mariborskem bogoslovnem učilišču. Dne 1. aprila 1889 je dobil župnijo St. Vid pri Planini, kjer je ostal do svoje smrti. Blagi pokojnik naj v miru počiva!

Šestdesetletnico duhovništva obhaja v četrtek dne 29. julija vli. g. Matija Warzer, duhovni svetnik in župnik v Rušah. Rašani se prav pridno pripravljajo, da proslavijo redko slovesnost svojega priljubljenega dušnega pastirja. Odbori 4 ruških občin in učiteljsko s šolsko m'adino se bo ta dan poklon lo slavljenca. Biseromašna ku še na mnogo leta!

Duhovniške obletnice. V lavantinski škofiji obhaja letos zlato sv. mašo samo mil. g. Simon Gabere, častni kanonik in dekan pri Sv. Magdaleni pri Mariboru. Srebrni jubilej ali 25letnico mesništva pa obhajajo ti č. g. z. B. Atkevič Franc, župnik v Negovi, Kolar Anton, župnik v St. Lj. ju pri Velenju, Kukovič Friderik, župnik na Dobrni, Mojžšek Anton, župnik pri Sv. Janezu pri Sp. Dravogradu, Plepelec Jožef, župnik pri Sv. Emi, Petovšek Jožef, župnik v Vojniku, Sigl Jožef, župnik v Trbovljah, Tajek Jakob, e in k. vodja voj. superijorata v Inomesu, Tomž Janez, župnik na Hajdini, Vasilavik Robert, župnik pri Sv. Jediti, Ozmec Jožef, župnik pri Sv. Lovrenca na Drav. polju, Skuhersky Leopold, župnik pri Sv. Marku, Salamun Bernardin, minorit pri Sv. Trojici v Hlozjah, Štraki Matej, župnik pri Sv. Petru, pater Trafala Fulgencij, nemški pridigar v franč. cerkvi v Mariboru. Vsi ti mašniki so prvi ki so bili posvečeni 25. julija 1890 od prevz. kne škofa dr. M. Napotnika.

* Novi kaplani. Nastavljeni so sledeči č. g. g. novomašniki kot kaplani: Evgen Lorgner v Ornczu, Ivan Messner v St. Rupertu v Slov. gor. in Avgust Sparl v St. Pavlu pri Preboldu.

* Nagovor vojakom. Dne 23. julija 1915. ob 7. uri 40 minut jutraj, so imeli naš premilošljivi gosp. knezoškof pred kn.-šk. palačo zbranim, odhajajočim vojakom približno naslednji izpodbudni nagovor: Krščanski vojaki! Ganjenega srca sem služil danes sv. mašo za Njih Veličanstvo našega viteškega cesarja in za slavno avstrijsko armado. Zlasti sem opravil presveto daritev za srečo vašega v boju izkušnega gospoda poveljnika, za blagor vseh naših vrljih gos-podov častnikov in za božje varstvo vas vseh, hrabri možje, ki dobro poznate resnobo življenja. Tako pa pojditte voljno in veselo, kamor vas kliče najvišji vojskovodja, pojditte polni trdnega zaupanja v Boga, polni neomahljive zvestobe do cesarja, polni požrtvovalne ljubezni do domovine! Te neizogibno potrebne tri vojaške čednosti so doslej vrle vojaške naše pogumne armade vodile od zmage do zmage. Se danes je bilo nekaj teh junakov za njihova čudovita dejanja v boju okrašenih z najvišjimi cesarskimi odlikovanji. In te tri čednosti dobrega vojaška bodo tudi vam pomagale, da bote izvrševali izredna dela junaštva. — Vi, ljubi moji, se bote s svetlim orožjem uspešno borili za dobro in pravično stvar zoper premočne sovražnike; mi, doma ostali, pa vam bomo vedno pomagali z orožjem molitve, svetih maš in dobrih krščanskih del. Ne bomo nehali klicati Marije, pomočnice kristjanov, da vas brani in varuje; enako bomo prosili vaše angelo varihe in svetnike, vaše priprošnjike, da vas spremljajo po vseh poteh in stezah ter vas zdrave pripeljejo nazaj v ljubo domovino. — In v tem duhu in z misli vam podelim iz dna srca sveti blagoslov, ki vam bodi porok nebeškega blagoslova, ki je dostojno sorenjal avstrijske voje čete ter jim je prinašal slavo, pa jim je pomagal, da so si spletale zlate lavorike. Jez sem govoril, Bog pa daj svojo pomoč. Po teh besedah je vojaška godba zasvirala pesem „K molitvi!“ in med tem so ob velikem ganjenju številne množice ljudstva prevzvišeni Nadpastir vojakom podelili škofovski blagoslov. Po trikratnem navduše-

nem vzkliku na cesarja so vojaki vrstoma odkorakali. da odrinejo v določene jim kraje.

* Starišem in prijateljem naših vojakov. Silno mnogo trpijo naši hrabri vojaki na bojiščih. A trpljenje jih je utrdilo. Na dom pa ne pozabijo. Le čitajte pisma, ki jih pišejo z bojišč! Iz vsakega lahko bereš pravo slovensko domoljubje. In s kakšnim veseljem sprejemajo vojaki v strelskih jarkih naš list, ki jim poroča domače novice in jih obvešča o dogodkih na drugih bojiščih. Stariši, sorodniki in prijatelji, naročajte vrlim našim slovenskim junakom „Slovenskega Gospodarja“, da jim bodo vojskine bridkosti vsaj nekoliko olajšane. Za četrta leta stane „Slovenski Gospodar“ samo 1 K. Naroča se pod naslovom: Upravišništvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

* Dokler še slovenska kri živi, Italijan Gorice ne dobi. Martin Klakočen, vojak našega 87. pešpolka, ki se bo i na italijanskem bojišču, nam je poslal pesmico, zloženo v strelskih jarkih. Iz kitic veje junaški in samozvestni duh slovenskih vojakov. Med drugim piše Klakočen: „Niš se ne boj, Gorica in Vipava, če tudi nisi daleč od Taljana, dokler te sloven-ka kri živi, Taljan slovenske zemlje ne dobi!“

* Odlikovani slovenski junaki. Srebrno hrabrostno kolajno 1. razreda so dobili: nadrednik 26. domobranskega pešpolka Klobasa Jožef, narednik Andrej Ružič in pešec Martin Cvetek od 27. domobranskega pešpolka. S srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda so odlikovani: četovodja Jožef Adamič, desetnik Maks Paulič, oba od 4. domobranskega pešpolka; praporščak Rudolf Sager, računski podčastnik Jožef Kronberg, desetnik Karol Simec in Maks Schönvatter, vsi od 26. domobranskega pešpolka; narednik Janez Ostere (pade), četovodja Franc Gril, Mihael Požanič, desetnik Peter Cvirn, Anton Bohine, Jak. Cesar; poddesetnik Viktor Režun in Franc Jekl; pešec Anton Osojnik in Rudolf Gazparič, vsi od 27. domobranskega pešpolka; četovodja Janez Antolič od divizijskega telefonskega oddelka šte. 22. Z bronasto hrabrostno kolajno: četovodja Anton Pinič, desetnik Janez Gselman in pešec Martin Kraner, vsi od 26. domobranskega pešpolka. Četovodje Janez Kovovšek in Jožef Zmesnik; desetniki Janez Jamnik, Vlado Rajnikar in Jožef Jauc; pešci Franc Gorenc, F. Bergine, Martin Vozelj, Leopold Batič, Janez Komel, Jakob Grbanc, Franc Strajna, Jožef Persič, Janez Vrtovec, vsi od 27. domobranskega pešpolka. Topničar Karol Sterle ter pešec 47. pešpolka Anton Bauman in Karol Vračko.

* Vojaška odlika a. i. a. S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda sta bila odlikovana: četovodji 6. železniške stotnje Štefan Sile in Rudolf Hlastnik. Srebrni zaslužni križec za traja hrabrost svetinje sta dobila četo odja Leopold Jankovič od 41. stotnje, ki izdoluje mostove, in predtopničar 6. tojn. častnega polka Adolf Lubec — Srebrno svetinjo 1. razreda je dobil činovnik Aljz Bumberger, doma iz Solnice ob Muri.

* Na severnem bojišču odlikovani Slovenci. Severnega bojišča se nam poroča: Korporal Franc Pirc iz Moravca na Kranjskem, Jožef Gril iz L. č. Jurij Vnuk iz Sv. Blifnke pri Sredcih so olikovani s srebrno svetinjo I. razreda; dalje Fr. Kizle iz R. henturga, Anton Glavan od Sv. Krža pri Krškem s srebrno svetinjo II. razreda, vsi od 3. saperskega bataljona 4. stolitje, ki o korajžno naskočili przemyslske utd. e ter kljub neprijetnemu streljanju bladno-krvno odstranjevali žične zapreke in tako olajšali pot pešcem, ki so po vročem boju zavzeli utrdbo.

Prebiranje črnovojnikov od 43. do 50. leta se bo vršilo: Celje od 29. julija do 10. avgusta; Mozirje 12 in 13. avgusta; Hrastnik 15 avgusta; Trbovlje 16. avgusta; Brežice od 18. do 20. avgusta; Kozje od 22. do 24. avgusta; Sevnica 25. avgusta; Konjice 27. do 29. avgusta; Rogatec od 31. avgusta do 1. septembra; Ptuj od 3. do 9. septembra; Ormož 11. in 12. septembra; Ljutomer od 14. do 17. septembra; Slovenjgradec od 19. do 23. septembra; Velenje 25. septembra; Nemški Lonec od 12. do 19. avgusta; Lipnica od 21. do 29. avgusta; Radgona od 31. avgusta do 4. septembra; Maribor (ok. i. a.) od 6. do 13. septembra; Slovenska Bistrica 14. do 15. septembra; Sv. Lenart v Sl. gor. 17. in 18. septembra; Maribor (mesto) od 20. do 24. septembra.

Zaradi toče. Kjer je pobila toča, naj občine, oziroma posamezniki, zaprosijo uradno cenitev, 1. da se odpiše davek, 2. da se dobi podpora, 3. da se dobi brezplačno semensko žito. Zaradi semenskega žita sta zadnje dni posredovala dr. Korošec in Pišek na Dunaju, kjer se je zagotovila brezplačna oddajatev. Za to je treba, da se občine, oziroma posamezniki, pravočasno oglašijo. Imenovana poslanca sta opozorila na skodo v vseh prizadetih okrajih Slovenskega Štajerija.

Zaplemba stročnic. Povsem neopravičeno podražanje stročnic v pretečenem času je povzročilo, da je vlada odtegnila špekulaciji tudi stročnice in postavila prodajo in uporabo stročnic pod nadzorstvo vlade. Ministrska naredba določa, da so zaplenjene tudi stročnice letošnjega pridelka in sicer fižol, grah, leča, za katero zaplembo veljajo v obče tiste določbe, kakor za žito; izvzete so le stročnice, ki se uporabijo kot zelenjava. V trenutku, ko se ločijo stročnice od zemlje, zapadejo zaplembi. Istotako so zaplenjene tudi stročnice iz prejšnjih pridelkov. Dokler

ne izide nobena tozaštevna odredba, ki bi odredila kaj drugega, smejo lastniki stročnic uporabljati za sebe in za svoje stročnice v poljubni množini in jih tudi uporabljati za setev. Tudi trgovci, ki se imajo stročnice iz prejšnjih letnikov v zalogi, smejo poljubno prodajati stročnice še tudi nadalje. Od novih stročnic se ne sme nobena množina nikomur drugemu prodajati, kakor le samo vojno-žitno-prometnemu zavodu.

* Bernja za gg. kaplane. Iz zanesljivega vira izveemo: Dovolilo se bo, da kmetje smejo v odškodnino za trud in skrb gg. dušnim pastirjem tudi letos od zaseženega žita darovati prostovoljno bernjo.

Uporaba žita in moke za živinsko krmo. Poljedelsko ministrstvo je izdalo sporazumno z notranjim in trgovinskim ministrstvom odredbo, glede na uporabo žita in mlinskih izdelkov ter krmila in je obenem tudi določilo, da se pri mlatvi ne sme napraviti več zadnjega žita kot 5 % od vsega, k-r se je zmlatilo. (Če si primlatil 100 mernikov žita, smeš „odvežati“ samo 5 mernikov zadnjega žita.) Glede krmljenja z zadnjim žitom in s koruzo nove žetve ni odločena nikaka omejitev. Dosedanje določilo, da se sme vsak dan za pokladanje konjem uporabiti po 1 kg ova za konja, ostane tudi v bodoče v veljavi. Od jed-mena, ki ga kmetje ali najemniki sami pridelajo, smejo potem, ko se vratni do ločena količina za seme, uporabiti 1 četrtino ostale množine za pokladanje lastni živini. Druge množine imenovanih žitnih vrst se smejo prodati samo potom vojno-žitno prometnega zavoda. S temi zalogami razp-laga zavod po navodilih poljedelskega ministrstva. Enaka določila se izdajo tudi za pokladanje otrobov. Cena za 100 kg otrobov, ki se izdelajo v naši državi, ne sme znašati več kot 17 K. Občine morajo pri izvrševanju te odredbe sodelovati. Prestopki te odredbe se kaznujejo z globa do 2000 K, ali pa z zaporom do 3 mesecev; v obtežnih slučajih pa se lahko odmeri globa 5000 K, ali zapor do 6 mesecev. Odredba stopi v veljavo z dnem, ko se objavi. Določbe glede otrobov imajo veljati ol 15. avgusta naprej.

* Koliko koruze se sme pokladati živini? Vpražajo nas: Koliko koruze se bo smelo odlej pokladati svin-jam? V razglasih, ki so prišli na občine, to ni jasno označeno. Odgovor: § 4 ministrske odredbe z dne 21. julija 1915 o uporabi žita in moke pravi: „Koruzo novega pridelka se bo smela neomejeno uporabljati za krmljenje živine.“

* Zaplemba ogrščice (reps). Ministrstvo je izdalo naredbo, s katero se določa, da je vlada zaplenila vse letošnje prideleke ogrščice (reps, oljnato seme). Vlada je tudi določila ceno za olje iz ogrščice in sicer 46 kron za meter-ski stot.

* Maksimalne cene za živino. Iz zanesljivega vira izveemo: V vladnih krajih se resno bavijo z mislijo, da se namojo za živino in meso maksimalne cene. Odločitve je pričakovati v najbližjem času.

* Proti navijanju cen. Notranje ministrstvo je izdalo na deželne politične oblasti ukaz, v katerem se naroča, da morajo politične oblasti strogo paziti, da se ne bodo cene za neobhodno potrebna živila neopravičeno navijale. Oblastim je zaukazano, da se morajo nastaviti cene tam, kjer jih še ni in da se morajo določene cene strogo nadzorovati in zadrževati vsako neopravičeno pretiravanje cen za najvažnejša živila. Zlasti se naroča političnim oblastim, da morajo cene za najvažnejša živila, kot moko, sladkor, meso, slanino, maslo, jajca, zelenjavo, sočivje, stročnice, sadje, krompir itd. v trgovinah in na trgih prav natančno določiti in sicer tudi v prodaji na drobno. Določene cene morajo biti javno nabite v trgovinah in na trgih in se morajo skrbno nadzorovati. Da se uspešno zabrani vsako neopravičeno pretiravanje cen, se politične oblasti pooblašajo, da smejo brezobzirno odtegniti obrtno dovoljenje vsakemu pretiralcu cen, blago pa, za katero so se zahtevale pretirane cene, zapakke zaplembi. Nadalje so politične oblasti pooblašene, da smejo takoj zapreti vse prodajalne in obratne prostore, v katerih so se zahtevale pretirane cene. V ministrski odredbi se tudi določa, da sme politična oblast tam, kjer je potrebno, izključiti od nakupovanja živil prekupce, mešetarje in druge osebe, ki na neopravičeni način podražujejo živila.

Cena lubju. Cena lubju je zadnje dni zelo poskočila. Plačnje se meterski stot že od 20 do 30 K.

Draginja mila. Pred vojsko je bilo milo po 72 do 80 K, danes je pa po 170 do 180 K. Podražilo se je tedaj povprečno za 130 %.

* Tržne cene v Gradcu. Debeli volji 270 do 288 K, srednje debeli 240 do 264 K, suhi 212 do 236 K; debele krave 200 do 240 K, srednje debele 132 do 156 K, suhe 106 do 128 K; biki 180 do 236 K, mlada živina 176 do 260 K; teleta 230 do 270 K, izjemoma 250 do 296 K; mlade svinje 400 do 410 K, debele svinje 410 do 416 K, srednje debele — do — K, mesne svinje 384 do 400 K; ovce 220 do 260 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teleh, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 10.50 K, kislo 8.— do 9.—, slama 5.— do 7.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 40, kroso 50 K, oves 27.30 K, ajde 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, proseno pšeno 120 do 144 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 84 do 88 K, ržena moka — K, pšenična moka št. 0 — do — K, št. 4 — do — K, št. 6 (črna) — do — K (100 kg). Jajca komad 13 do 16 v, krompir 20 do 40 v 1 kg; mleko 30 do 35 v liter.

* Zopetno zvišanje cen za poljske stroje. Zve-za tovarnarjev za izdelovanje poljskih strojev je sklenila, da vnovič zviša cene za poljedelske stroje, in sicer za 5 do 10 odstotkov.

* **Dovoz riža preko Švice onemogočen.** Švicarski listi poročajo, da Francija ne preje dovoliti izvoza riža v Švico, dokler se švicarske oblasti formalno ne zavežejo, da se tudi v takozvanem kompenzacijskem prometu ne bo izvažal riž v Nemčijo in Avstrijo. Švica je že nekaj vagonov riža poslala na Nemško in v Avstrijo, in sicer v zameno za krompir, oziroma sladkor. Zadnja dva meseca ni dospelo iz Francije nič riža v Švico, iz Italije pa že dalj časa ne. Francija je nedavno dala dovoljenje za izvoz več tisoč ton riža iz Marsilja, a iz navedenega vzroka je dovoljenje v zadnjem hipu preklicala. Jamstvo, da se riž ne bo naprej oddal, zahteva Francija brez ozira na uverljivo kontrolo potom uvoznih trgov, katerim v Parizu pripisujejo veliko manjši pomen, nego v Londonu. Angleška namera, da bi se v Švici ustanovil uvozni trust, ki bi gledal na to, da bi se živila in drugo razno blago, ki bi se uvažalo iz Anglije in njenih kolonij, pod nobenim pogojem ne izvažalo v Nemčijo in Avstro-Ogrsko, v Švici ni našla sprejemljivih tal. Pač pa se je tak trust ustanovil na Nizozemskem, vsled česar je nadaljno uvažanje živil iz Holandske ali preko nje skoraj izključeno.

* **Velik požar v Ribnici na Kranjskem.** V petek, dne 23. julija, proti večeru je izbruhnil v kraju Mlake na trgu Ribnica na Kranjskem grozen požar, ki je v kratkem času upepelil nad 40 hiš. Pogorela so tudi gospodarska poslopja, napolnjena z dragocnim žitom. Celotna škoda znaša nad pol milijona. K. Mnogo gospodarjev niti ne ve za nesrečo, ker so na vojski. Zažgali so baje otroci.

* **Svinčenke na krožniku.** Iz Gorice poročajo z dne 23. julija: Nekje sredi mesta so komaj vstali od mize, ki je stala blizu vrat na hodnik v drugem nadstropju. Lohom se je mogoče zdelo, da je bilo kosilo zelo bomo, zato so pa poslali otrokom še eno „porcijo“ v obliki — svinca. Seveda, če bi bila ta mala stvarca svoj namen dosegla, bi otroke lahko za vedno nasitila. Ampak bila je zelo previdna in razlila svojo jezico najprej na steno, potem pa prišla z vso eleganco, otrokom v največje veselje — na krožnik! Pač redek slučaj! Krožnik je ostal popolnoma nepoškodovan.

* **Pogrešajo se:** Franc Brunšek, ki je služil pri 48. bramb. pešp. št. 26, vojna stotinja št. 9, vojna pošta št. 48. Odšel je na na bojno polje kot novinec meseca februarja. Zadojč je še pisal dne 16. marca. Njegovi tovariši in sobojevniki se presijo, če je mogoče kateremu kaj znano o njem, naj blagovoli sporočiti njegovi sestri Ivani Brunšek, št. Andraž št. 54, p. Velenje.

* **Dijaški kuhinji v Mariboru** so nadalje darovali: Okrajna Posojilnica v Ormožu 20, Posojilnica na Slavi 20, neimenovan 7, župnik Ivan Zdravec 10, župnik Janez Lorbec 6, kapitan Franc Rampre 30 kron; mesto venca na grob + g. kanonika Jakoba Kavčič so darovali: stolni župnik Franc Moravec 10, dekan Josip Čížek 50, divizijski župnik Alojz Čížek 20, prof. dr. Anton Medved 10, prof. Ivan Vreže 10, prof. dr. Franc Lukman 10, razredni dr. Anton Jerovšek 10, prof. Anton Kolarič 10 kron; mesto venca na grob + g. dr. Franca Fouša sta darovala prof. dr. Franc Lukman in prof. dr. Anton Medved vsak po 10 kron. Vsem priročni: B. g. plat!

* **Maribor.** Dne 21. julije je pri viaduktu med postajo Pesnica in lajterskim predorom tovorni vlak povzročil črnovojnika Franca Partljiča, ki je bil tam na straži. Tovorni vlak je obstal in ga zapeljal v Maribor. Partljič je že med potjo umrl, ne da bi se bil zavedel. Ponesrečeni je bil rojen 1. 1875 pri Sr. Martinu pod Vurbergom. Zapustil je vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroci. Partljič si je sam kriv nesreče, ker je stal preblizu proge.

* **Maribor.** Kakor smo izvedeli, je bilo v nedeljo, dne 25. julija v Mariboru pokopanih 18 vojakov, ki so umrli vsled dobljenih ran, deloma pa vsled drugih bolezni. V ponedeljek pa so zopet pokopali 4 vojake.

* **Služnica pri Mariboru.** Umrla je po štirimesečni bolezni v Hotinji vasi pri svojih starih gde. Mimika Snuderl, stara 18 let. Pokojna je obiskovala dve leti žensko samostansko učiteljsko in dovršila lani enoleten trgovski tečaj v Mariboru z odliko. Služila je na to kot stenografistka pri dr. P. in letos kot kontoristka v večji trgovini na Ptuj, kjer je zbolela in kljub obilni zdravniški pomoči morala rano umreti. Na god sv. Ane popoldne so jo spremili č. ž. župnik s katehetom, učiteljstvo z učenci, tovarišice in sosedi na tukajšnje pokopališče. Bila je vesela in ponos starišev, učiteljev in tovarišic. Blag ji spomin!

* **Sv. Jurij ob Pesnici.** Med tukajšnjimi rakimi ujetniki, ki prav pridno delajo na poljih, je zadnjega junija eden umrl na trebušnem legarju. — Izmed naših vojakov je Miha Rat pri vajah zbolel in umrl, Ant Ledinek iz Gor. Pesnice pa je 1. julija padel v boju ob Soči.

* **Ljutomer.** Milo je zapel zvon dne 22 in 23. julija v radomerski kapeli ter naznanjal daleč okrog, da je umrl v Budimpešti v bolnišnici Janez Sonnenwald, ki je služil pri 87. pešpolku na s. vernem lojišču. Bil je ranjen dne 5. junija od šrapnela v križ. Nato se ga je lotil tifus, vsled katerega je umrl. Rajni zapuščina žena in dveletnega otroka. Njegova edina želja je bila, s svojimi domačimi se govoriti pred smrtjo, a ni mu bila izpolnjena. Lohka mu bodi ta zemlja!

* **Sv. Miklavž pri Ormožu.** Milo so poprejšnji teden zvonovi naznanili prelepi miklavževski župniji, da je nemila smrt pokosila blagega mladeniča Frančka Pušenjak. Padel je na severnem bojišču v najlepši dobi, star 20 let. Ruski šrapnel mu je dne 13. junija naglo pretrgal nit mladega življenja. Dne 15. junija zvečer pa je bil na bojnem polju pokopan. Lepo je bilo njegovo življenje, zato je bila tudi gotovo srečna njegova smrt. Pokojni Franček je bil blaga duša, prijaznega značaja, zato so ga spoštovali in ljubili vsi, ki so ga poznali. Njegove drage stariše, ki bridko žalujejo za svojim sinom, naj tolaži mili Bog. Dragi Franček! Rahlo naj te tuja zemlja krije,

luč nebeska naj ti sije, mir in pokoj naj ti bo; kmalu nam tud' ura bide, da se s tabo snidemo!

* **Velika Nedelja.** V velikih bojih v Galiciji okrog Lvova je bil težko ranjen Franc Mlakar iz naše župnije. Ruska granata mu je zdrobila desno nogo pod kolonom, da so mu jo zdravniki morali odrezati. Hrabrega junaka pomilujemo in želimo skorajšno ozdravljenje in srečno vrnitev v krog svojih domačih. Njegov krat Janez se pa bojuje na italijanskem bojišču.

* **Sv. Kunigunda na Pohorju.** Jožef Sadek, tukajšnji posestnik, je v začetku vojske odšel na bojno polje. Zadnje njegovo pismo z bojišča je bilo z dne 1. novembra 1914. Potem pa ni bilo več ničesar slišati o njem. Sedaj je pa njegova žena prejela od njega dopisnico, katero je pisal iz ruskega ujetništva. Sadek piše: „Draga žena! Pisal sem ti že pismo dne 1. maja t. l. Raznih podrobnosti ni mogoče pisati. Drugeče nam ni velike sile, samo zdravja primanjkuje. Pa upam, da nam dobrotljivi Bog še da zdravje in mir, potem pa srečno vrnitev. Vem, da me pogrešate pri preobloženem delu, pa ne morem pomagati. Pomagaj nam Bog! Vse naj bo v njegovo čast. V tem imenu te pozdravlja tvoj mož Jožef, ujetnik v Taškentu v Srednji Aziji.“

* **Pohorje.** Iz ruskega ujetništva iz mesta Simbirsk ob sred. Volgi je ušel dne 29. junija, ko je kopal jarke, nekdanji janski vinčar Franc Murko. Nad Kavarijo pri Sav. kiju je prišel kot bradat Avstrijec dne 7. julija k nemški fronti. Med potjo je jedel bukovno listje. Tam so ga pa pregostili, fotografirali, obliki, oblekli in mu dali papirje. Na desni rki ima vžigano ime svojega regimenta in avstrijskega ora. Iz Tešina v Sleziji so mu druge dokumente poslali v Celje njemu pa dali petaj tist do Celja. Veliko zanimivega ve povedati.

* **Smartno pri Slov. Gradcu.** Konečnik Janez, pridržen oddelek strojnih pušk, piše s severnega bojišča, na katerem se nahaja zdrav že deseti mesec, svojim staršem v Smartnu: „Dragi stariši! Sprejel sem se le dne 28. aprila štiri zavoje cigaret, katere ste mi za Veliko noč poslali. Hvala! Pišete mi, če imam kaj znanec tukaj. Naznanim vam, da so prišli novi, izmed katerih jih precej poznam. Kar je mojih krenkar v moji bližini. Krenkar je radi svoje hrabrosti postal narednik; ker pa tudi jaz ne držim rok križem, sem si že tudi zaslužil srebrno drugega razreda. Drugega pa vam ne bom opisoval, ber tako v časniku dovolj; le tega berete o našem hrabrem polku šte. 87.“

* **Dramlje.** Hudi vihar s točo, vendar brez velike škode je djal dne 14. julija. Vsi pridelki se kažejo dobro. — Čelno kape o. Maere bože je postavil v Svetelki Martin Gabar. Krenkar Fr. o. Šolc je opustil krmo.

* **Dramlje.** Padli so na vojski z Italijanom: fant Fr. Korošec in J. J. Arzenšek iz Raibona ter Florijan Rajh iz D. b. a, oženjen v Šentjurju. Naj vrlim domobranec sveti večna luč! Biti se je bilo, da je padel pridni fant Jakob Anderloh iz Laz. Kar pride na sv. Magdalene dan zlata vredna dopisnica, da še živi. Ranjen in ujet je v Samari na Ruskem, tam daleč južno od Moskve proti Kaspiškemu jezeru. — trebnj. e. ar. ranen je Jako. Jesenek, v nogu ta Jernej Kežah. — B. juce v Gorci imamo 10. — Ruskih ujetnikov za delo je napovedanih 25. — Bog povrni dobrotnikom, ki so za oslepele vojake darovali 43 K.

* **Mal kamen.** Dne 9. julija je pridrvel k nam stranska toča. Uničila nam je večina vse polje pridelke in vinograde. Ker je žito ravno najlepše zrelo, bila je ta nevihta za nas velik strah in jok. Reševina in stokanje je sedaj pri nas. Kaj bo z živili? Niti semena za prihodnjo setev nimamo. — Dne 12. julija ponoči je pa obikala Malikamen in Velikikamen naka tinska drubal. Trgala je z oken železna omarja in vlekla v več kleti ter pokradla vse, kar ji je prišlo pod roke. Napravila je za več tisoč kron škode. Zdarne ija vzmovite zaslehoje.

* **Sv. Frančišek Ksaverij.** Jožef Ugovšek, kateri se je od 12. avgusta 1914 neprestano bojeval v Galiciji ter je sedaj v Miškolcu na Ogrskem, piše sledeče: „Mi smo sedaj tukaj in smo upali, da ne bomo dolgo; ker je pa bolezen nastala med nami, ne vemo nič, kaj se bo zgodilo. Naznanim vam, da je tukaj huda vročina, a Ogrji so skopji, da Bog pomagaj! Če bi bili mi Ogrji, bilo bi nam boljše. Pivo so za 10 vinarjev podražili. Ko smo prišli v gostilno na guljaš, je stal isti 1.80 K za Slovence. Tudi so nas med posamezne kmete dali v delo. Jaz sem na prvi nekemu kmetu trikrat drv pripeljal z vojaškimi konji. Potem sem ga poprosil, naj mi skuna za večerjo novega krompirja. Res, dal mi ga je, a moral sem mu zanj plačati 40 vinarjev! Bil je veliki posestnik. Eno leto smo gonili sovražnika, da se ni polastil Ogrske, in sedaj smo našli tu na Ogrskem tako „zlahtna“ srca. Z Galiciji so nam bili tamošnji ljudje veliko bolj naklonjeni.“

Zadnja poročila došla v četrtek, 29. julija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 28. julija.

Rusko bojišče.

Položaj je nespremenjen. Sovražnik je med V. slo in Bugom pri Sokalu na več krajih hudo,

toda brezuspešno napadal in odgovarjal na naše napade. Zahodno od Iwangoroda je bil sovražni sunek odbit v našem ognju.

Desetdnevna bitka na Goriškem končana. — Laške

izgube znašajo 100.000 mož.

Včeraj so nekoliko pojenjali tudi italijanski napadi na Dobersko gorsko planoto. Mestoma je pa bil hud artilerijski ogenj, sicer so pa napravili le samo posamezne slabe sunke, ki so bili brez težave odbiti. V bojih v velikem obsegu je s tem nastal odmor.

Kakor prva, se je končala tudi druga še silnejša bitka na Goriškem s popolnim porazom napadajočega sovražnika, ki je tokrat vrgel na bojišče na prostoru, širokem približno 30 km, med goro Sabotin in morsko obaljo, sedem armadnih zborov z najmanj 17 infanterijskimi in miličnimi divizijami. Sovražnik je hotel predreti za vsako ceno brez ozira na žrtve glede vojaštva in vojnega gradiva. Celokupne italijanske izgube v tej bitki se cenijo na 100.000 mož.

Sele zgodovina bo ocenila junaške čine naših zmagonosnih čet v tej bitki in njihovih vodij. Neomajeno in neomahljivo se stoje vedno tamkaj, kjer so — sovražnika pričakovali pred dvema mesecema. To ne velja samo za postojanke na Goriškem, za katere sta se vršili dve vroči bitki, ampak tudi za našo celo južno-zahodno bojno črto, katero smo si izbrali za obrambo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Italijani izgubili 180.000 mož.

V prvi bitki na Goriškem so Italijani izgubili 80.000 mož. Naši so jim tedaj pobili 8 do 10 infanterijskih divizij. V drugi bitki, ki je trajala celih 10 dni, to je od 18. do 28. julija, je Italija postavila proti nam na Goriškem 40 infanterijskih divizij, od katerih je 17 divizij po naših četah pobitih. Mrtvih, ranjenih in ujetih Italijanov je sedaj 100.000. Skupne italijanske izgube v obeh bitkah znašajo torej okrog 180.000 mož. A kljub tako strašnim izgubam Italijani naših postojank niso mogli zavzeti.

Zopetni napad na italij. obal.

Dunaj, 28. julija.

Uradno se razglša:

Dne 27. julija zjutraj so avstrijske lahke križarke in torpedni čolni uspešno napadli italijansko železniško progo od Jakina do mesta Pesaro in so obstreljevale kolodvore in postajne skladišča, hiše in železniške mostove na tej obali z dobrim uspehom. Več lokomotiv in večje število železniških vozov je bilo razrušenih. Železniško skladišče v mestu Fano je začelo goreti, nakar se je izvršila močna razstrelba. Istočasno so naši morskimi zrakoplovi uspešno obmetavali kolodvor, artilerijsko vojašnico in druge vojaške predmete v Jakinu z bombami, pri čem je bil velik kolodvor za premikanje vlakov močno poškodovan. Mnogo železniških vozov je uničenih. V skladišču za petroleje je nastal ogenj, ki se je videl 30 km daleč. Vse avstrijske vojne ladje so se brez kakih izgub zopet vrnile. Sovražne bojne ladje se niso pojavile. Mornariško poveljstvo.

Italijani zasedli otok Pelagruš.

Iz Berolina se poroča, da so Italijani zasedli majhni in popolnoma brezpomembni avstrijski otok Pelagruš v Jadranskem morju, ki leži med Dalmacijo in severno Apulijo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 28. julija.

Med Mitavo in Njemenom je včeraj prišlo kakih 1000 razkropljenih Rusov v nemško ujetništvo. — Severno od mesta Serok, na obeh straneh Narewa, in južno od Nazielska so Rusi napadli svoje protinapade, ki pa so se popolnoma ponesrečili. Sovražnik je pustil tukaj in pri Rozanu 2500 ujetnikov in sedem strojnih pušk v nemških rokah. Pri Varšavi so nemške čete zahodno od mesta Blonje z naskokom zavzele kraj Pierunow. V okolici južno-zahodno od gore Kalvarije se še vrše boji.

Položaj nemških čet na jugoizhodnem bojišču je nespremenjen.

Resni nemiri v Indiji.

V angleški Indiji so izbruhnili hudi nemiri zoper Angleže. Vstasi morijo Evropejce in ropajo. Angleška vlada je proglasila v krajih, kjer so izbruhnili nemiri, vojno stanje.